

Υπόθεση C-775/23

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

15 Δεκεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Curtea de Apel Bucureşti (Ρουμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

6 Οκτωβρίου 2023

Προσφεύγουσα:

Bursa Română de Mărfuri SA

Καθής:

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
(ANRE)

Παρεμβαίνοντες:

Federația Europeană a Comerçanților de Energie

Asociația Brokerilor de Energie din Londra - LEBA

Asociația Europeană a Piețelor și Intermediarilor - EVIA

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Προσφυγή με την οποία η προσφεύγουσα Bursa Română de Mărfuri SA ζητεί από το Curtea de Apel Bucureşti (εφετείο Βουκουρεστίου, Ρουμανία), αφενός, να ακυρώσει το έγγραφο με το οποίο η καθής, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (εθνική ρυθμιστική αρχή ενέργειας, Ρουμανία) (ANRE), αρνήθηκε να της χορηγήσει άδεια για την οργάνωση και διαχείριση των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και, αφετέρου, να υποχρεώσει την καθής να της χορηγήσει την άδεια αυτή.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ζητείται η ερμηνεία των άρθρων 35, 49 και 56 ΣΛΕΕ και των άρθρων 102 και 106, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, των δε δύο τελευταίων άρθρων σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, προκειμένου να κριθεί αν οι διατάξεις αυτές αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει τη χορήγηση μίας μόνον άδειας για τη διαχείριση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και επιβάλλει στους ημεδαπούς και ευρωπαίους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας την υποχρέωση να προσφέρουν προς πώληση το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν στη διάθεσή τους στις πλατφόρμες τις οποίες διαχειρίζεται ο μοναδικός φορέας ο οποίος έχει οριστεί για την εθνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Συνιστά εθνική διάταξη η οποία επιβάλλει τη χορήγηση μίας μόνον άδειας για τη διαχείριση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας παραβίαση της ελευθερίας εγκαταστάσεως που κατοχυρώνεται στο άρθρο 49 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
2. Έχει το άρθρο 35 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει στους ημεδαπούς και Ευρωπαίους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας την υποχρέωση να προσφέρουν προς πώληση το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν στη διάθεσή τους στις πλατφόρμες τις οποίες διαχειρίζεται ο μοναδικός φορέας ο οποίος έχει οριστεί για τις υπηρεσίες συναλλαγών της εθνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εξαγωγών, το οποίο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί για λόγους δημόσιας ασφάλειας συνδεόμενους με την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, στο μέτρο που μια τέτοια νομοθεσία δεν τελεί σε αναλογία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό;
3. Έχουν το άρθρο 102 και το άρθρο 106, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση την έννοια ότι συνιστά περιορισμό του ανταγωνισμού, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι, όσον αφορά το οικείο κράτος μέλος, μπορεί να χορηγηθεί μία μόνον άδεια για τους σκοπούς της παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης των προσφορών για πώληση και αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στην προθεσμιακή αγορά χονδρικής;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και νομολογία της Ένωσης

Άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ και άρθρα 35, 49, 56, 102 και 106 ΣΛΕΕ

Οδηγία 2014/24/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/EK

Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Απόφαση της 2ας Μαρτίου 2023, Bursa Română de Mărfuri (C-394/21)

Απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2016, Ullens de Schooten (C-268/15)

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου και εθνική νομολογία

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (νόμος περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου) άρθρο 10, παράγραφος 2, στοιχεία α έως f, όπως ίσχυε στις 21 Σεπτεμβρίου 2021

«Η αρμόδια αρχή χορηγεί άδειες για:

- a) εμπορική εκμετάλλευση της δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας που προστίθενται στη δυναμικότητα παραγωγής·
- b) εμπορική εκμετάλλευση της δυναμικότητας ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας και από εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας που προστίθενται στη δυναμικότητα παραγωγής·
- c) παροχή της υπηρεσίας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- d) την υπηρεσία λειτουργίας του συστήματος·
- e) παροχή της υπηρεσίας διανομής ηλεκτρικής ενέργειας·
- f) διαχείριση των κεντρικών αγορών – χορηγείται μία μόνον άδεια στον διαχειριστή της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και μία μόνον άδεια στον διαχειριστή της αγοράς εξισορρόπησης».

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 (νόμος περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου) άρθρο 10, παράγραφος 2, στοιχεία α έως f, όπως τροποποιήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2021 με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου 143/2021

«Η ANRE χορηγεί άδειες για:

- a) εμπορική εκμετάλλευση της δυναμικότητας παραγωγής και, κατά περίπτωση, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας που προστίθενται στην αντίστοιχη δυναμικότητα παραγωγής·

- b) εμπορική εκμετάλλευση της δυναμικότητας ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας και, κατά περίπτωση, από εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας που προστίθενται στην αντίστοιχη δυναμικότητα παραγωγής.
- c) παροχή της υπηρεσίας μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και των υπηρεσιών εξισορρόπησης του δικτύου.
- d) παροχή της υπηρεσίας διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.
- e) δραστηριότητα διαχειριστή της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- f) δραστηριότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας».

Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (νόμος 554/2004 περί διοικητικών διαφορών), άρθρο 1, το οποίο προβλέπει ότι κάθε πρόσωπο το οποίο εκτιμά ότι δημόσια αρχή θίγει ένα από τα δικαιώματα ή τα έννομα συμφέροντα του λόγω της εκ μέρους της έκδοσης διοικητικής πράξης ή λόγω μη εξέτασης αιτήματός του εντός της προβλεπόμενης από τον νόμο προθεσμίας, δύναται να προσφύγει ενώπιον του αρμόδιου για την εκδίκαση διοικητικών διαφορών δικαστηρίου· άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 1¹, κατά το οποίο, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα δύνανται να προσφεύγουν ενώπιον δικαστηρίου για την προστασία δημοσίου εννόμου συμφέροντος μόνον επικουρικώς, όταν η προσβολή του δημοσίου συμφέροντος συνδέεται λογικά με την προσβολή ατομικού δικαιώματος ή ιδιωτικού εννόμου συμφέροντος, και το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο r, το οποίο ορίζει το έννομο δημόσιο συμφέρον ως το συμφέρον που αφορά την έννομη τάξη και τη συνταγματική δημοκρατία, την κατοχύρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ελευθεριών και υποχρεώσεων των πολιτών, την ικανοποίηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου, την άσκηση των εξουσιών των δημοσίων αρχών.

Decizia nr. 53/2014 a Curții Constituționale (απόφαση αριθ. 53/2014 του Συνταγματικού Δικαστηρίου, Ρουμανία), η οποία έκρινε ότι το άρθρο 10, παράγραφος 2, στοιχείο f, του νόμου 123/2012 περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου είναι συνταγματικό υπό το πρίσμα των επικρίσεων της Bursa Română de Mărfuri SA στην υπόθεση αριθ. 9.657/2/2012 του Curtea de Apel București (εφετείου Βουκουρεστίου).

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Κατά τον Legea privind bursele de mărfuri nr. 357/2005 (νόμο 357/2005 περί χρηματιστηρίων εμπορευμάτων), η προσφεύγουσα, από το 1992, είναι αυτόνομος φορέας ο οποίος διαθέτει γενική αρμοδιότητα για τη διαχείριση των αγορών δημοσίου συμφέροντος.

- 2 Στις 20 Αυγούστου 2020, η προσφεύγουσα, βάσει του κανονισμού 2019/943, υπέβαλε στην ANRE αίτηση χορήγησης άδειας για την οργάνωση και διαχείριση των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, κατέθεσε δε όλα τα απαιτούμενα έγγραφα βάσει της απόφασης της ANRE αριθ. 12/2015.
- 3 Με την υπ' αριθ. 5366/2/2020 προσφυγή της ενώπιον του Curtea de Apel Bucureşti (εφετείου Βουκουρεστίου), η προσφεύγουσα ζήτησε να ακυρωθεί η ανακοίνωση 73800/21.09.2020 που εξέδωσε η ANRE και να υποχρεωθεί η εν λόγω δημόσια αρχή να της χορηγήσει άδεια για την οργάνωση και διαχείριση των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.
- 4 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα υποστήριξε, επικαλούμενη επίσης τον κανονισμό 2019/934, ότι η ANRE όφειλε όχι μόνο να επιτρέψει, αλλά και να διασφαλίσει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό μεταξύ των διαχειριστών των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να αποφεύγεται η ύπαρξη μονοπωλίου αντίθετου προς τους κανόνες του ανταγωνισμού.
- 5 Η ANRE αιτιολόγησε την άρνησή της να χορηγήσει την αιτηθείσα άδεια επικαλούμενη τις διατάξεις του άρθρου 10, παράγραφος 2, στοιχείο f, του νόμου 123/2012 περί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, το οποίο προβλέπει ότι στη Ρουμανία υφίσταται νόμιμο μονοπώλιο στη διαχείριση των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας που ασκείται από τον Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale (διαχειριστή της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου), την OPCOM SA, δημόσια επιχείρηση, θυγατρική του εθνικού διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Transselectrica. Διευκρίνισε επίσης ότι ο κανονισμός 2019/943 δεν περιέχει καμία διάταξη που να επιβάλλει στα κράτη μέλη να ορίζουν περισσότερους του ενός διαχειριστές με καθήκον την οργάνωση και διαχείριση των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας για τη διαπραγμάτευση της ηλεκτρικής ενέργειας σε επίπεδο χονδρικής.
- 6 Η ευρωπαϊκή ομοσπονδία εμπόρων ενέργειας, με έδρα το Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες, η οποία υποστηρίζει ότι εκπροσωπεί τα συμφέροντα άνω των 100 εταιριών της αγοράς ενέργειας, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από 27 ευρωπαϊκά κράτη, παρενέβη στην υπόθεση υπέρ της προσφεύγουσας και επισήμανε ότι η πρόσβασή της στη ρουμανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι περιορισμένη λόγω της αδικαιολόγητης άρνησης της ANRE να εξετάσει την αίτηση για χορήγηση άδειας οργάνωσης και διαχείρισης των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, δεδομένου ότι αυτή υποχρεούται να δραστηριοποιείται μόνο στην πλατφόρμα που διαχειρίζεται η OPCOM, οι διαπραγματευτικές συναλλαγές της είναι ιδιαιτέρως περιορισμένες τόσο στη Ρουμανία όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο, γεγονός που έχει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.
- 7 Κατά τη διάρκεια της δίκης, το Curtea de Apel Bucureşti (εφετείο Βουκουρεστίου) υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε με την απόφαση της 2ας Μαρτίου 2023, Bursa Română de Mărfuri (C-394/21).

- 8 Ενώ το Δικαστήριο εξέταζε την υπόθεση C-394/21, το άρθρο 10 του νόμου 123/2012 τροποποιήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2021 με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου 143/2021.
- 9 Στις 20 Μαρτίου 2022, η ANRE χορήγησε στην προσφεύγουσα την άδεια αριθ. 2314 για τη δραστηριότητα του διαχειριστή της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 2, στοιχείο ε, του νόμου 123/2012, όπως τροποποιήθηκε με την πράξη νομοθετικού περιεχομένου 143/2021.
- 10 Μετά την επανέναρξη της υπόθεσης, παρενέβησαν υπέρ της προσφεύγουσας η ένωση χρηματιστών ενέργειας του Λονδίνου – LEBA και ο ευρωπαϊκός σύνδεσμος αγορών και χρηματιστών – EVIA, αναφέροντας ότι τα μέλη τους, τα οποία αντιπροσωπεύουν σημαντικό κομμάτι του ευρωπαϊκού δικτύου διαπραγμάτευσης ενέργειας, δεν είναι σε θέση να παρέχουν ανεξάρτητα υπηρεσίες διαμεσολάβησης στην αγορά ενέργειας, καθώσον ο μόνος διαχειριστής της αγοράς είναι η κρατικά ρυθμιζόμενη OPCOM.
- 11 Η ένωση χρηματιστών ενέργειας του Λονδίνου – LEBA εξήγησε ότι αποτελεί τμήμα του ευρωπαϊκού συνδέσμου αγορών και χρηματιστών – EVIA και ότι εκπροσωπεί τις ευρωπαϊκές χρηματιστηριακές εταιρίες [ενέργειας] που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο στις οργανωμένες αγορές που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 1227/2011, όσο και στους μηχανισμούς οργανωμένης διαπραγμάτευσης που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 600/2014.
- 12 Τα μέλη της LEBA αντιπροσωπεύουν σημαντικό τμήμα του ευρωπαϊκού δικτύου διαπραγμάτευσης ενέργειας, καθώς διαχειρίζονται πάνω από το ήμισυ των δραστηριοτήτων διαπραγμάτευσης φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας και εκπομπών σε επίπεδο χονδρικής.
- 13 Κατόπιν αιτήματος της προσφεύγουσας, το Curtea de Apel Bucureşti (εφετείο Βουκουρεστίου) αποφάσισε να υποβάλει εκ νέου αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 14 Κατά την προσφεύγουσα, η άρνηση της ANRE να απελευθερώσει την αγορά ενέργειας θίγει ουσιωδώς τα συμφέροντα όλων των συμμετεχόντων στην αγορά. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η OPCOM SA δεν προσφέρει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή άλλα παράγωγα ειδικά για τις αγορές ενέργειας, στερεί από τους εν λόγω συμμετέχοντες τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν ειδικά χρηματοπιστωτικά μέσα για την αγορά σε επίπεδο χονδρικής.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 15 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι ένας από τους λόγους της προσφυγής είναι ότι, μεταξύ της 21ης Σεπτεμβρίου 2020 και της 20ής Μαρτίου 2022, η

προσφεύγουσα υπέστη προσβολή των δικαιωμάτων και των εννόμων συμφερόντων της λόγω της άρνησης της καθής να της χορηγήσει την αιτηθείσα άδεια.

- 16 Η προσφεύγουσα διαμαρτυρήθηκε και για την προσβολή εννόμου δημοσίου συμφέροντος, υποστηρίζοντας ότι, ελλείψει πραγματικού ανταγωνισμού στην αγορά, εξακολουθεί να τίθεται ανώτατο όριο στην τιμή των προϊόντων το οποίο θέτει ένας μόνον οικονομικός παράγοντας, γεγονός που ενδέχεται να δυσχεράνει την πρόσβαση των συμμετεχόντων οι οποίοι διαθέτουν περιορισμένους πόρους στο χρηματιστήριο και στα προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο, γεγονός που θίγει ουσιωδώς τα συμφέροντα όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.
- 17 Το Curtea de Apel (εφετείο) προσθέτει ότι, αφότου η διαφορά πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία, η παρεμβαίνουσα ευρωπαϊκή ομοσπονδία εμπόρων ενέργειας υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 3 Νοεμβρίου 2020, καταγγελία κατά της OPCOM, με την οποία υποστήριξε ότι οι παραγωγοί και οι έμποροι ηλεκτρικής ενέργειας εμποδίζονται στη Ρουμανία να προωθήσουν εξατομικευμένα προϊόντα σε επίπεδο χονδρικής καθώς και υπηρεσίες ευελιξίας, λόγω της απομόνωσης της ρουμανικής αγοράς σε σχέση με την περιφερειακή αγορά, η οποία προκύπτει από την υποχρέωση διαπραγμάτευσης μέσω της OPCOM.
- 18 Η ως άνω παρεμβαίνουσα υποστήριξε επίσης ότι όλες οι τρέχουσες συναλλαγές της OPCOM στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με εξαίρεση την αγορά επόμενης ημέρας και την ενδοημερήσια αγορά, πρέπει να απελευθερωθούν από το καθεστώς υποχρεωτικής διαπραγμάτευσης, οι δε έμποροι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα διμερούς εξωχρηματιστηριακής διαπραγμάτευσης, ώστε να είναι ελεύθεροι να επιλέγουν το χρηματιστήριο, την πλατφόρμα ή τον πάροχο υπηρεσιών.
- 19 Περαιτέρω, η ευρωπαϊκή ομοσπονδία εμπόρων ενέργειας πρόσθεσε, αφενός, ότι η OPCOM είναι δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 106, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ότι είναι η μόνη επιχείρηση διαθέτουσα άδεια διαχείρισης πλατφόρμας διαμεσολάβησης ηλεκτρικής ενέργειας στη Ρουμανία, απολαύει δε αποκλειστικών δικαιωμάτων και, αφετέρου, ότι η OPCOM επιδεικνύει καταχρηστική συμπεριφορά στην αγορά και ότι στην περίπτωσή της τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.
- 20 Τα αποτελέσματα της παραβάσεως των άρθρων 102 και 106 ΣΛΕΕ στη ρουμανική αγορά ενέργειας λόγω της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 10, σημείο 2, στοιχείο f, του νόμου 123/2012 είναι τα εξής: (i) οι χρηματιστές και οι έμποροι ενέργειας εμποδίζονται να παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες διαμεσολάβησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη Ρουμανία σε επίπεδο χονδρικής· (ii) οι έμποροι ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχουν δυνατότητα επιλογής του τρόπου, του χρηματιστηρίου ή της πλατφόρμας διαπραγμάτευσης· (iii) οι συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχουν δυνατότητα άμεσης εξωχρηματιστηριακής διαπραγμάτευσης σε εθνικό επίπεδο· (iv) οι έμποροι

ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχουν δυνατότητα αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας απευθείας από τους παραγωγούς, γεγονός που εμποδίζει οποιαδήποτε διμερή διασυνοριακή διαπραγμάτευση ηλεκτρικής ενέργειας: (v) τα εξατομικευμένα προϊόντα σε επίπεδο χονδρικής δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά της Ρουμανίας: (vi) οι Ρουμάνοι παραγωγοί είναι υποχρεωμένοι να πωλούν όλη την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια μέσω της OPCOM, καθώς η ηλεκτρική ενέργεια δεν μπορεί να εξαχθεί χωρίς προηγουμένως να καταστεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης εκ μέρους της OPCOM, γεγονός το οποίο συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εξαγωγών.

- 21 Πράγματι η υποχρέωση διαπραγμάτευσης μέσω της OPCOM καθιστά λιγότερο συμφέρουσες τις δραστηριότητες των εμπόρων που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη, περιορίζοντας την ελευθερία παροχής υπηρεσιών των χρηματιστών, καθώς και την ελευθερία των συμμετεχόντων στην αγορά για απόκτηση υπηρεσιών συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας, κατά παράβαση των άρθρων 56, 102 και 106 ΣΛΕΕ.
- 22 Από την πλευρά τους, η ένωση χρηματιστών ενέργειας του Λονδίνου και ο ευρωπαϊκός σύνδεσμος αγορών και χρηματιστών υπέβαλαν καταγγελία κατά της OPCOM στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 7 Οκτωβρίου 2020. Υποστήριξαν ότι το μονοπάλιο της OPCOM προσκρούει στην ελευθερία παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι η διαμεσολάβηση σε επίπεδο χονδρικής αποτελεί εμπορική δραστηριότητα η οποία πραγματοποιείται έναντι αμοιβής, μπορεί δε να θεωρηθεί υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 56 ΣΛΕΕ.
- 23 Περαιτέρω, η υποχρέωση διαπραγμάτευσης μέσω της OPCOM αποκλείει εντελώς όλες τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης στον τομέα της ενέργειας, γεγονός που επηρεάζει τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης των συμμετεχόντων στις εθνικές αγορές ενέργειας στη Ρουμανία λόγω του περιορισμού των επιλογών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που προσφέρονται συνήθως στους συμμετέχοντες σε άλλες εξωχρηματιστηριακές αγορές.
- 24 Ομοίως, δεδομένου ότι οι εγχώριοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας έχουν την υποχρέωση να εμπορεύονται όλη την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται απευθείας και αποκλειστικά μέσω της OPCOM, δεν δύνανται να συνάπτουν μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συμβάσεις ώστε εξάγουν απευθείας σε άλλα κράτη μέλη την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν ή να αποκτούν πρόσβαση στις κεντρικές αγορές άλλων κρατών μελών.
- 25 Η παρεμβαίνουσα ένωση χρηματιστών ενέργειας του Λονδίνου διευκρίνισε επίσης ότι η υποχρεωτική και αποκλειστική διαπραγμάτευση από την OPCOM περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία της ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εξαγωγών, κατά την έννοια του άρθρου 35 ΣΛΕΕ.

- 26 Κατά την άποψή της, ο μονοπωλιακός ορισμός των «διαχειριστών πλατφορμών αγοράς», όπως η OPCOM, δεν επιτρέπει στα μέλη της τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης REMIT και MiFID στις αναδυόμενες αγορές σε επίπεδο χονδρικής. Το ισχύον μονοπώλιο της OPCOM θίγει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης σε ολόκληρη την Ένωση και επηρεάζει κυρίως διαμεσολαβητές, εμπόρους και παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας: ως εκ τούτου, η ρουμανική νομοθεσία θα πρέπει να αξιολογηθεί πρωτίστως υπό το πρίσμα του άρθρου 56 ΣΛΕΕ.
- 27 Περαιτέρω, κατά την εν λόγω παρεμβαίνουσα, ο περιορισμός που επιβάλλεται στους Ρουμάνους παραγωγούς ενέργειας, οι οποίοι δεν μπορούν να εξάγουν απευθείας ηλεκτρική ενέργεια, παραδείγματος χάριν μέσω χρηματιστηριακών εταιριών [ενέργειας], καθώς και η υποχρέωσή τους να διαπραγματεύονται την ηλεκτρική τους ενέργεια κατ' αρχάς μέσω της OPCOM, που αντιτίθενται στο άρθρο 35 ΣΛΕΕ, δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί η ύπαρξη λόγων δημόσιας ασφάλειας συνδεόμενοι με την ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, τις επιζήμιες εμπορικές πρακτικές, τη διασφάλιση της ρευστότητας της αγοράς και τη διασφάλιση της σταθερότητας του τομέα εθνικής ενέργειας.
- 28 Το μονοπώλιο της OPCOM ενέχει συστημικούς κινδύνους για την περιφερειακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της παντελούς έλλειψης δυνατοτήτων αντιστάθμισης των κινδύνων. Ως εκ τούτου, η Ρουμανία έχει καταστεί μία από τις πλέον επισφαλείς αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους συμμετέχοντες στην πραγματική αγορά ενέργειας.
- 29 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι με τη διαφορά που εκκρεμεί ενώπιόν του επιδιώκεται να διαπιστωθεί όχι μόνον προσβολή των δικαιωμάτων και των ιδιωτικών συμφερόντων της προσφεύγουσας, αλλά και προσβολή του δημοσίου εννόμου συμφέροντος, του οποίου θεμελιώδεις συνιστώσες είναι η διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών, η ικανοποίηση των αναγκών του κοινωνικού συνόλου και η άσκηση των εξουσιών των δημοσίων αρχών.
- 30 Ο τρόπος με τον οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες εμπορίας και διαμεσολάβησης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη Ρουμανία μπορεί να επηρεάσει τις τιμές των ενεργειακών συναλλαγών, με σημαντικό αντίκτυπο στις επενδύσεις στο ενεργειακό σύστημα και στη συνολική λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Ρουμανία.
- 31 Η προσφεύγουσα και οι τρεις παρεμβαίνοντες επικαλέστηκαν την ύπαρξη διασυνοριακού χαρακτήρα στην υπό κρίση εθνική διαφορά, καθόσον το άρθρο 10, παράγραφος 2, στοιχείο f, του νόμου 123/2012, οδήγησε, κατά το χρονικό διάστημα από 21 Σεπτεμβρίου 2020 έως 31 Δεκεμβρίου 2021, σε παραβίαση της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών των χρηματιστηριακών εταιριών [ενέργειας], των εμπόρων και λοιπών φορέων του τομέα εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας στα λοιπά κράτη μέλη της Ένωσης.

- 32 Το Curtea de Apel Bucureşti (εφετείο Βουκουρεστίου) εκτιμά ότι πληρούνται στην υπό κρίση υπόθεση οι παραδοχές στις οποίες κατέληξε το Δικαστήριο στις σκέψεις 50 και 51 της αποφάσεως της 15ης Νοεμβρίου 2016, C-268/15, Ullens de Schooten, δεδομένου ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο τα μέλη των παρεμβαινουσών ενώσεων, που είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών, να ενδιαφέρονται να κάνουν χρήση των θεμελιωδών ελευθεριών αυτών, προκειμένου να ασκήσουν δραστηριότητες διαπραγμάτευσης και διαμεσολάβησης στο ρουμανικό έδαφος.
- 33 Επιπλέον, η ANRE εφάρμοσε τις επίμαχες εθνικές διατάξεις αδιακρίτως σε ημεδαπούς υπηκόους και σε υπηκόους άλλων κρατών μελών, με αποτέλεσμα οι διατάξεις αυτές να μπορούν να παράγουν έννομα αποτελέσματα τα οποία δεν περιορίζονται μόνο στο εσωτερικό της Ρουμανίας.
- 34 Επίσης, ο διασυνοριακός χαρακτήρας της διαφοράς διαφαίνεται τόσο από το γεγονός ότι οι παρεμβαίνουσες υπέρ της προσφεύγουσας υπέβαλαν καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020, όσο και από το γεγονός ότι η ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διασυνοριακών ανταλλαγών, οι δε επίμαχες στην κύρια δίκη υπηρεσίες εμπορίας και διαμεσολάβησης στην αγορά ενέργειας μπορούν να παρέχονται από φορείς εγκατεστημένους σε άλλα κράτη μέλη, περιλαμβανομένων των μελών της ομοσπονδίας και των παρεμβαινουσών ενώσεων.
- 35 Η προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου θα επηρεάσει και την εκκρεμή υπόθεση ενώπιον του Curtea de Apel Bucureşti (εφετείου Βουκουρεστίου), ένατο τμήμα διοικητικών διαφορών, η οποία ανεστάλη μέχρι την έκδοση της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση, στην οποία η Bursa Română de Mărfuri SA ζήτησε να υποχρεωθεί η ANRE να καταβάλει αποζημίωση λόγω μη χορήγησης άδειας για την οργάνωση και διαχείριση των κεντρικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας για το χρονικό διάστημα από 21 Σεπτεμβρίου 2020 έως 21 Σεπτεμβρίου 2021.